Toto rozhodnutí nabylo právní moci a stalo se vykonatelným dne 23.9.2009

PŘEDSEDA ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

R O Z H O D N U T Í

UOHSX001ED5Z

Č.j. R 1/2004-12078/2009/600/IKr V Brně dne 18. září 2009

V řízení o rozkladu, který proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 15. 12. 2003 č.j. S 188/03-7531/03-ORP ve věci porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, podal účastník řízení – **Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě**, se sídlem Praha 2, Sokolská 15/1498, zastoupená na základě plné moci ze dne 15. 12. 2003 Mgr. Martinem Sadílkem, advokátem v advokátní kanceláři Buřič, Sadílek a partneři, se sídlem Praha 1, Štěpánská 39, jsem podle § 25a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) a s § 152 odst. 2 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na návrh rozkladové komise,

r o z h o d l t a k t o:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 15. 12. 2003 č.j. S 188/03-7531/03-ORP **z r u š u j i** a **ř í z e n í z a s t a v u j i**.

O d ů v o d n ě n í

I. Průběh správního řízení

Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně

1. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vydal dne 15. 12. 2003 rozhodnutí č.j. S 188/03-7531/03-ORP (dále také „prvostupňové rozhodnutí“), v jehož první výrokové části deklaroval, že Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „Komora“ nebo „účastník řízení“) tím, že na zasedání představenstva, které se konalo ve dnech 22. – 23. 11. 2002, schválila obsah a vydání Výkonového a honorářového řádu, 3. vydání 2002 (dále jen „VHŘ“), obsahující v části 1. Všeobecná část, bod 1.14.3., hodinové sazby za výkony dané rozpětím v Kč/hod; v části 4. Pozemní stavby a pozemní objekty, bod 4.2., tabulku č. 1. (%) a tabulku č. 2. (Kč) s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře (v tabulce č. 1.) a s údaji o pevné částce honoráře (v tabulce č. 2.); v části 5. Inženýrské stavby a objekty, bod 5.2., tabulku č. 1. (%) a tabulku č. 2. (Kč) s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře (v tabulce č. 1.) a s údaji o pevné částce honoráře (v tabulce č. 2.); v části 5. Inženýrské stavby a objekty, bod 5.3., tabulku č. 1. (%) a tabulku č. 2. (Kč) s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře (v tabulce č. 1.) a s údaji o pevné částce honoráře (v tabulce č. 2.); v části 6. Technologické stavby a objekty a technologická zařízení, bod 6.2.2. tabulku pro stanovení celkového základního honoráře s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře, porušila ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“ nebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“). Schválení VHŘ je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení podnikatelů, které může vést k narušení hospodářské soutěže na trhu služeb poskytovaných autorizovanými inženýry a techniky činnými ve výstavbě.

2. Za porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže uložil Úřad podle ustanovení § 22 odst. 2 zákona účastníkovi řízení pokutu ve výši 500 000 Kč a jednání shora specifikované bylo účastníkovi řízení ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže do budoucna zakázáno. Podle ustanovení § 23 odst. 1 zákona uložil Úřad ve 4. výrokové části opatření k nápravě spočívající v povinnosti Komory písemně informovat své členy o rozhodnutí Úřadu, provést změnu obsahu VHŘ tak, aby byly vypuštěny údaje specifikované v části 1. výroku, a doložit Úřadu splnění shora uvedených povinností.

První rozhodnutí o rozkladu

3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal účastník řízení včas rozklad, o němž předseda Úřadu rozhodl svým rozhodnutím č.j. R 1/2004 ze dne 9. 3. 2005 (dále též „první rozhodnutí o rozkladu“).

4. Předseda Úřadu v prvním rozhodnutí o rozkladu změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že bod I. výroku změnil takto:

   Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, se sídlem Praha 2, Sokolská 15/1498, na zasedání představenstva, které se konalo ve dnech 22. - 23. 11. 2002, schválila obsah a vydání Výkonového a honorářového řádu, 3. vydání 2002, obsahující:

   - v části 1. Všeobecná část, bod 1.14.3., hodinové sazby za výkony dané rozpětím v Kč/hod;

- v části 4. Pozemní stavby a pozemní objekty, bod 4.2., tabulku č. 1. (%) a tabulku č. 2. (Kč) s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře (v tabulce č. 1.) a s údaji o pevné částce honoráře (v tabulce č.2.);
- v části 5. Inženýrské stavby a objekty, bod 5.2., tabulku č. 1. (%) a tabulku č. 2. (Kč) s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře (v tabulce č. 1.) a s údaji o pevné částce honoráře (v tabulce č.2.);
- v části 5. Inženýrské stavby a objekty, bod 5.3., tabulku č. 1. (%) a tabulku č. 2. (Kč) s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře (v tabulce č. 1.) a s údaji o pevné částce honoráře (v tabulce č.2.);
- v části 6. Technologické stavby a objekty a technologická zařízení, bod 6.2.2. tabulku pro stanovení celkového základního honoráře s údaji o započitatelném procentu pro výpočet honoráře.

Schválení Výkonového a honorářového řádu je ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, které může vést k narušení hospodářské soutěže na trhu služeb poskytovaných autorizovanými inženýry a techniky činnými ve výstavbě.

5. Dále předseda Úřadu v prvním rozhodnutí o rozkladu potvrdil body II., III. a IV. výroku.

Řízení před správními soudy

6. Proti prvnímu rozhodnutí o rozkladu podal účastník řízení dne 31. 3. 2005 ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobu, o které krajský soud rozhodl rozsudkem č.j. 31 Ca 29/2005 ze dne 16. 5. 2006. Tímto rozsudkem krajského soudu byla žaloba zamítnuta a první rozhodnutí o rozkladu potvrzeno.
7. Krajský soud uvedl, že pokud by Komora měla být vyjmuta i přes zřetelně principiálně protisoutěžní charakter jejího jednání z obecného zákazu vyplývajícího z § 3 odst. 1 zákona, pak by muselo jít o vyjmutí *expressis verbis* buď ve vztahu k samotné Komoře jako subjektu, nebo ve vztahu k jednotlivým jejím úkonům. Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění tehdejších předpisů (dále také „zákon o výkonu povolání“) by tak podle krajského soudu musel buď najisto postavit, že Komora je autoritou nadanou oprávněním k cenotvorbě ve vztahu ke zboží dodávanému svými členy, anebo zřetelně určit, že některé její úkony se aplikaci soutěžního zákonodárství vymykají. Krajský soud uzavřel, že v daném případě však ani jedna z výše uvedených podmínek nebyla splněna, proto nepovažoval za důvodnou argumentaci účastníka řízení o tom, že § 23 odst. 6 písm. i) a § 25 odst. 4 písm. b) zákona o výkonu povolání představují legální výjimku z aplikace § 3 odst. 1 zákona.

8. Komora proti rozsudku krajského soudu č.j. 31 Ca 29/2005 ze dne 16. 5. 2006 podala kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud vydal dne 24. 9. 2007 rozsudek č.j. 5 As 55/2006, v němž uvedl, že z textu § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání, podle nějž do působnosti Komory patří vydávat ceníky a

honorářové řády, nelze dovodit postavení Komory jako regulátora závazných cen zboží dodávaného jejími členy. Takovou výjimku z pravidla tvorby cen na tržních principech by musel zákon stanovit výslovně a tak, aby o jeho zmocnění Komory k závazné cenotvorbě na příslušném trhu nebyly žádné pochybnosti. Z textu § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání však lze bezpochyby dovodit oprávnění Komory vydávat ceníky a honorářové řády týkající se zboží dodávaného jejími členy, jakkoliv nemohou být pro její členy závazné, tzn., mají pouze doporučující charakter. Nejvyšší správní soud odmítl závěr krajského soudu o tom, že Komora byla oprávněna toliko publikovat zpětně přehled cen již určených jednotlivými členy sdružení, jako účelový. Podle Nejvyššího správního soudu je sice nepochybné, že vydání – byť nezávazného (doporučujícího) - Výkonového a honorářového řádu Komorou je úkonem způsobilým narušit (ovlivnit) hospodářskou soutěž na předmětném relevantním trhu, nicméně vzhledem k zákonnému oprávnění Komory podle § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání však Komoru nelze za takový úkon sankcionovat.

9. Nejvyšší správní soud uzavřel, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, když dovodil, že z § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání nevyplývá výjimka, která by předmětné jednání účastníka řízení (schválení Výkonového a honorářového řádu) vyňala z generálního zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže; kasační stížnost shledal důvodnou a rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

10. S ohledem na vázanost krajského soudu závěrem Nejvyššího správního soudu podle ustanovení § 110 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále také „soudní řád správní“), Krajský soud v Brně v rozsudku č.j. 62 Ca 48/2007 ze dne 28. 2. 2008, musel uzavřít, že tím, že Komora ve dnech 22. – 23. 11 2002 schválila a vydala Výkonový a honorářový řád, jednala na základě výjimky ze zákazu vyjádřeného v § 3 odst. 1 zákona a její jednání není zakázanou dohodou narušující hospodářskou soutěž (ve formě rozhodnutí sdružení soutěžitelů) podle § 3 odst. 1 zákona. Krajský soud v Brně první rozhodnutí o rozkladu označil za nezákonné pro nesprávné posouzení věci; žalobu shledal za důvodnou, první rozhodnutí o rozkladu zrušil a věc vrátil Úřadu k dalšímu řízení.

II. Shrnutí

11. Na základě výše uvedených rozsudků správních soudů je předseda Úřadu povinen znovu rozhodnout o rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí.

12. Vzhledem k tomu, že je podle ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem, který krajský soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku č.j. 62 Ca 48/2007 ze dne 28. 2. 2009, nezbylo mi než prvostupňové rozhodnutí zrušit a řízení zastavit, a to s ohledem na to, že podle rozsudku Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 48/2007 ze dne 28. 2. 2009 představuje předmětné ustanovení zákona o výkonu povolání (§ 23 odst. 6 písm. i) v době, kdy Komora podle tohoto ustanovení postupovala, a § 23 odst. 6 písm. j) v době, kdy Úřad o tomto jednání skončil řízení pro porušení § 3 odst. 1 zákona) výjimku z § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, a proto jednání popsané v prvostupňovém rozhodnutí není zakázanou dohodou narušující hospodářskou soutěž.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále odvolat.

Ing. Petr Rafaj
předseda
Úřadu pro ochranu hospodářské soutěž

Rozhodnutí obdrží:

Česká komora autorizovaný inženýrů a techniků činných ve výstavbě
Sokolská 15/1498
120 00 Praha 2

AK Buřič, Sadílek a partneři
Mgr. Martin Sadílek, advokát

Štěpánská 39
110 00 Praha 1